

Webinar: Samhandling mellom kommuner og helseforetak

04. oktober 2023

InnoMed

Kjøreregler

Mute når du ikke snakker

Ha gjerne på kamera når du snakker

Bruk chatten aktivt underveis i webinarret

Agenda

- Intro v/InnoMed
- Gjennomgang av tips og råd til samhandlingsprosjekter mellom kommuner og helseforetak v/Grete Kvernland-Berg fra InnoMed
- Erfaringsdeling:
 - Svingdørprosjektet v/Mette Senneseth
 - Ung Arena+ v/Kari Marthinsen

Om InnoMed

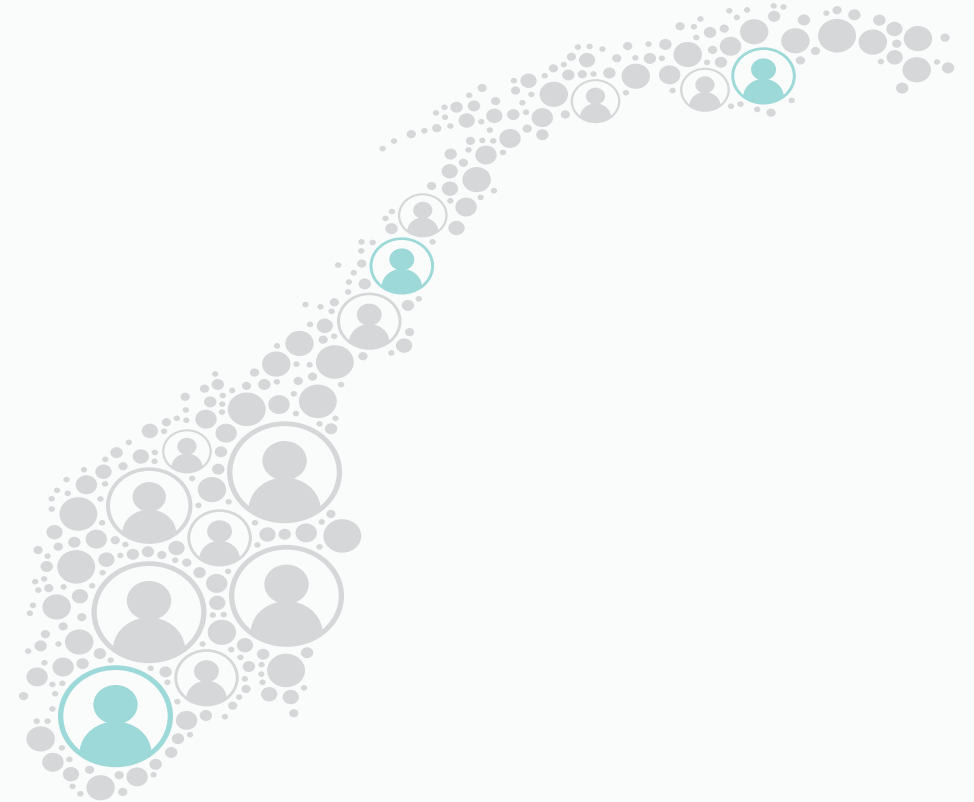
Om InnoMed

Fokus

- Jobbe fokusert innen forankrede satsingsområder.
- Jobbe i skjæringspunktet mellom kommuner og HF.
- Jobbe med prosessveiledning innen tjenesteinnovasjon.
- Bidra til organisatorisk implementering.
- Sikre at konkrete erfaringsgrunnlag spres og gjenbrukes av andre.

Prosessveiledning

- Prosessveiledning gis til prosjekter med spredningsverdi på tvers av regioner
- Prosjekter som styrker samhandling mellom spesialist- og primærhelsetjenesten blir prioritert.
- Det er ønske om å prioritere fokus på digital hjemmeoppfølging og bruk av video.

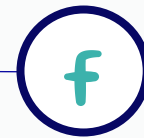
Styingsgruppe
Ressursgruppe
Sekretariat

innoMed.no

Webinarer

Sosiale
medier

Prosess-
veiledere

Les mer om InnoMed på vår nettside innomed.no

☰ Meny

InnoMed

🔍 Søk

Behovsdrevet innovasjon
i helsesektoren

Vis Edit Versjoner

InnoMed
Om InnoMed • Rådgivere

Prosessveiledning
Informasjon • Søk • Frister

Verktøy
Ressurser • Guider • Rapporter

Prosjekter
Pågående prosessveiledninger •
Prosjekterfaringer

Her finner du også relevante ressurser, verktøy og guider

Ressurser Se alle ressurser →

Gvinsteksempler

InnoMed har samlet beskrivelser av fem ulike prosjekter som viser gevinster disse prosjektene har oppnådd. I tillegg til å presentere disse gevinstene, gir beskrivelsene også innsikt i formålet med hvert prosjekt, hvilke pasientgrupper de har betjent, samt prosjektenes tjenestemodell.

→

Hvordan fasilitere en workshop for idéutvikling

Få opplegg til en workshop som handler om å utvikle ideer

→

Brukerhistorier

Eksempler på kvalitative gevinster og unngåtte kostnader

→

Mal for invitasjon til workshop

Mal for invitasjon til workshop, med eksempel.

→

Guider Se alle guider →

Implementeringsguide: Ta i bruk barn og unges helsetjeneste

Implementeringsguide for prosjekter som ønsker å ta i bruk barn og unges helsetjeneste

Fra tjenesteutvikling til pilotering

Kvikk-guide for utprøving av nye tjenester og tiltak

Kvikk-guide for videokommunikasjon

Nasjonalt velferdsteknologiprogram har utarbeidet en kvikk-guide for dere som har fått i oppdrag å innføre videokommunikasjon i helse- og omsorgstjene...

Kvikkguide for digital hjemmeoppfølging

En kvikk-guide til innføring av digital hjemmeoppfølging utviklet av Nasjonalt velferdsteknologiprogram.

Kommende aktiviteter InnoMed

- Kompetansenettverksmøte
- Nasjonal møteplass for digital hjemmeoppfølging og hjemmesykehus
 - 6. november
 - Hybrid: fysisk og digitalt

Tips og råd til samhandlingsprosjekter mellom kommuner og helseforetak

Tips og råd til samhandlingsprosjekter mellom kommuner og helseforetak

Tips og råd / Oktober 2023

Innledning

Dette heftet med tips og råd er laget for å støtte prosjekter som planlegger, eller allerede er involvert i samarbeidsinitiativer i helsesektoren.

Nasjonale retningslinjer understreker behovet for samhandling. For å lykkes med dette, er det helt avgjørende at samarbeidet mellom helseforetak og kommuner fungerer godt.

InnoMed har lang erfaring med å støtte innovasjonsprosjekter i helsesektoren og har observert utfordringer knyttet til samhandling; På grunn av helsevesenets fragmenterte struktur, arbeider spesialisthelsetjenesten og kommunene ofte separat med ulike metoder og systemer. Dette kan føre til begrenset koordinering og manglende informasjonsflyt mellom tjenestenivåene, noe som igjen påvirker kvaliteten på pasientbehandlingen.

Dette heftet bygger på erfaringer fra initiativer som har lyktes godt med prosjektgjennomføring på tvers av kommuner og helseforetak.

Heftet er delt inn i seks anbefalte hovedaktiviteter. Hver av disse inneholder anbefalte delaktiviteter og lenker til verktøy, rapporter og eksempler fra andre prosjekter. Heftet kan gjerne ses i sammenheng med [Veikart for tjenesteinnovasjon](#).

Etabler samarbeid

Etabler felles målsetning

Involver relevante aktører

Definer samarbeidsmodell

Del informasjon jevnlig

Evaluer og realiser gevinster

Etabler samarbeid

Å etablere samarbeid innebærer å involvere relevante aktører og skape en atmosfære og struktur som fremmer deltakelse, tillit og felles forståelse av prosjektmålene.

Anbefalinger

Kartlegg eksisterende samhandling, arenaer og avtaler: Avdekk samhandlingsarenaer for området dere skal jobbe med. Nøkkelpersoner i disse arenaene kan ofte trekke paralleller på tvers av pågående initiativ. Avdekk eksisterende samarbeidsavtaler mellom helseforetak og kommuner som berører det aktuelle området.

Etabler styrings-, ressurs- og arbeidsgrupper: Lag grupper med myndighet og kompetanse for beslutningstaking for å sikre fremdrift. En bredt sammensatt prosjektgruppe kan lettere nå ut til alle tjenestene.

Skap eller bruk tilgjengelige møteplasser: Benytt eksisterende møtesteder eller skap nye, tilgjengelige møteplasser for alle involverte parter. Allerede etablerte møteplasser kan gi tilgang på aktuelle aktører.

Bygg felles kultur med likeverdige parter: Gi alle involverte en stemme, inkluder alle perspektiver og ta beslutninger i fellesskap. Tilliten som skapes bidrar til bedre problemløsning, konfliktløsning og beslutningsprosesser, faktorer som er avgjørende for å opprettholde godt samarbeid over tid.

Ha en nøytral prosjektleder: En nøytral rolle uten egeninteresser av å «holde med» noen av aktørene, sikrer likeverdig samskapning.

Søk råd og hjelp: Dra nytte av andres erfaringer med lignende satsninger. Dette gir prosjektet en verdifull sparringspartner som kan bistå med å håndtere utfordringer og realisere muligheter. Samtidig åpner et slikt samarbeid for utnyttelse av synergier og optimalisering av ressursbruken.

Bruk lokale aktører for å rekruttere ressurser: Identifiser lokale aktører som er motivert til og har innsikt nok til å sette deg i kontakt med relevante nøkkelpersoner.

Ta kontakt og snakke med folk. Fysiske møter er ofte nøkkelen til å etablere gode relasjoner som er viktig for velfungerende samhandling.

Eksempler og verktøy

- [Øyane-modellen for innovasjon i Helsefellesskap](#)
- Eksempler på eksisterende samhandlingsarenaer: Kommunalsjefnettverk, Helsefellesskapene, Praksiskonsulentordningen (PKO) og brukerråd.

Etabler samarbeid

Etabler felles målsetning

Involver relevante aktører

Definer samarbeidsmodell

Del informasjon jevnlig

Evaluer og realiser gevinster

Etabler felles målsetning

Ved å arbeide sammen for å identifisere felles mål, sikrer vi at målene tar hensyn til alles behov og interesser. Dette fremmer bred forståelse og aksept, samtidig som vi sørger for at målene er realistiske, målbare og klart veiledende for prosjektets retning.

Anbefalinger

Skap enighet om nåsituasjonen: Gjennom grundig innsiktsarbeid, basert på faktiske behov, skapes en felles forståelse for nåsituasjonen, muligheter og utfordringer som prosjektet skal løse. Dette skaper en felles forståelse av mål og retning.

Identifiser felles behov på tvers av spesialist- og kommunehelsetjenesten: Grundig forarbeid med å identifisere aktørenes behov og målsetninger legger grunnlaget for positiv deltakelse. Når deltakerne ser en klar gevinst ved å delta i prosjektet, øker motivasjonen for å engasjere seg aktivt.

Stå samlet om en felles målsetning: Bruk innsikten for å bli enig om en visjon og tydelige mål for individet, helsepersonell, kommuner og sykehus. Dette skaper felles forståelse, samhold og tillit, som igjen fører til at flere får tro på prosjektets suksess og ønsker å delta. En tydelig visjon og målsetninger engasjerer og mobiliserer også beslutningstakere, politikere og toppledere.

Ta frem fakta gjennom tall og statistikk: Sørg for at utfordringsbildet og målsetningen er basert på fakta om dagens behov, utfordringer og forutsetninger. Ta hjelp fra analyseavdelinger eller andre ressurser i kommuner og helseforetak og sammenstill dette som et underlag for videre forankring.

Utforsk gevinster i felleskap: Utforsk gevinster ved å visualisere sammenhengen mellom problemene dere ønsker å løse, målbildet dere ønsker å oppnå og de potensielle gevinstene dere kan få. Drøft hvor gevinstene oppstår: For brukeren, i kommunen og / eller i helseforetaket?

Vi må sammen forstå og erkjenne hva vi ønsker å oppnå. Når vi skal snakke med beslutningstakere er dette spesielt viktig.

Tips:

Lag så konkrete mål som mulig. Målene må kunne etterprøves for å vite om man når målsetningen eller ikke. Utarbeid gjerne en enkel presentasjon som oppsummerer utfordringsbildet og målene for prosjektet. Benytt presentasjonen for å forankre prosjektet blant både ledere og brukere av tjenesten og andre interessenter.

Se eksempel fra Helse Fonna som har laget en [kort presentasjon av målsetningen for Barn og Unges helsetjeneste](#).

Eksempler og verktøy

- [Prosjektpresentasjon](#) brukes for å engasjere og skape forankring blant ledere, ansatte og brukere. Malen er utformet for å hjelpe prosjektet med å oppsummere utfordringsbildet, overordnede mål og videre plan.
- [Akuttloopen](#) eksempel fra Svindørsprosjektet på hvordan illustrere utfordringsbildet for pasienten.

Etabler samarbeid

Etabler felles målsetning

Involver relevante aktører

Definer samarbeidsmodell

Del informasjon jevnlig

Evaluer og realiser gevinster

Involver relevante aktører

Ved å involvere relevante aktører tar vi hensyn til ulike perspektiver og interesser, samt at det skaper eierskap og engasjement blant de involverte. Dette bidrar til bedre beslutninger, styrket samarbeid og økt sannsynlighet for prosjektsuksess.

Anbefalinger

Identifiser og mobiliser aktører: Aktørlandskapet kan oppleves komplekst, med aktører som ikke kjenner til hverandre. Bruk derfor tid i starten til å gjennomføre aktørkartlegging og interessentanalyse. Dersom det er vanskelig å involvere en aktør, møt de på deres egen arena. Fysiske møter gjør det enklere å bygge relasjoner, men vurder også hva som er forholdsmessig med tanke på tidsbruk.

Involver beslutningstakere: For at prosjektet ikke skal stoppe opp er det avgjørende å ha ressurser i prosjekt- og styringsgruppen som kan ta nødvendige beslutninger på vegne av de involverte organisasjonene.

Kartlegg pasientforløp: For å få oversikt over dagens tjeneste, avdekke krevende overganger, smertepunkter, informasjonsflyt med mer, er det viktig å kartlegge dagens pasientforløp for målgruppen. Kartlegging av pasientforløp kan identifisere nye interessenter som bør involveres.

Involver brukerne: For å sikre at den nye tjenesten møter reelle behov, er det viktig å involvere sluttbrukere tidlig.

Involver ansatte: Sørg for at ansatte på tvers av tjenesteområder blir deltakende i prosessen, spesielt når det gjelder utvikling av arbeidsprosesser og rutiner.

Forankre prosjektet: Bygg gode relasjoner og forankre prosjektet hos involverte tjenester, interessenter og berørte parter. Hold ledelsen engasjert og informert gjennom hele prosjektet.

Bruk riktig kompetanse til rett tid: Involver nye personer hvis deres kompetanse er relevant, og vurder å frigjøre ressurser som ikke lenger er nødvendige, for å avlaste organisasjonen.

“ *De som er involvert må oppleve at prosjektet er nyttig, at de får igjen for å legge tid i prosjektet, at de kan bidra inn i prosjektet og at de blir ivaretatt.* ”

Eksempler og verktøy

- [Forankringsverktøy](#) og [aktørkart](#) gir oversikt over nøkkelinteressenter og hjelper til å planlegge hvordan relasjonene bør pleies. Verktøyene bør oppdateres med nye relevante aktører underveis.
- [Eksempel på innsiktsarbeid](#) fra prosjektet 'Behandlingslinje for barn og unge med hjerneskade', Helse Sør-Øst

Etabler samarbeid

Etabler felles målsetning

Involver relevante aktører

Definer samarbeidsmodell

Del informasjon jevnlig

Evaluer og realiser gevinster

Definer samarbeidsmodell

En effektiv samarbeidsmodell i prosjektet legger grunnlaget for sømløs og effektiv samhandling mellom ulike aktører og tjenestenivåer. Ved tydelig identifisering av roller, ansvar og arbeidsprosesser oppnår man bedre koordinering, kommunikasjon og helhetlig kvalitet i prosjektarbeidet.

Anbefalinger

Etablere klare retningslinjer: Prosjektet bør ha tydelig definerte styringslinjer for beslutningstaking, oppgaveutførelse og måloppnåelse, for å imøtekomme ulike arbeidsstiler.

Definere roller og ansvar: Det er viktig å være tydelig på hvem som skal gjøre hva i prosjektet, og hvem som har ansvar for ulike oppgaver. Bruk gjerne HUKI-matrise for å tydeliggjøre hvem som er hovedansvarlig, utførende, hvem det skal konsulteres med og informeres til. En god organisering oppmuntrer til deltakernes engasjement og forpliktelse til prosjektet.

Definere arbeidsprosesser og prosedyrer: Implementer en prosess som hjelper til med å koordinere arbeidet, forenkle kommunikasjon og minimere risiko.

Sikre rettferdig fordeling: Vær sikker på at roller, ansvar og oppgaver er rettferdig fordelt blant deltakerne.

Plei samarbeidet: Hold samarbeidet varmt og sørg likeverdighet. Følg jevnlig opp med arbeidssamlinger og oppgaver underveis for å holde involverte personer informert og sikre aktiv deltagelse.

“*Bedre samhandling gjør at partene nærmere seg hverandre, det er lettere å ta kontakt med hverandre og de får en større forståelse for hverandres ansvarsområder og roller i de ulike tjenestene.*”

Eksempler og verktøy

- [Planleggingsverktøy](#) gir overblikk over prosjektplan, oppgaver som må utføres, og viktige datoer for prosjektet. Verktøyet kan utarbeides i fellesskap i prosjektgruppen og følges aktivt slik at alle er involvert i prosjektets aktiviteter og fremgang.
- [HUKI-matrise](#) er en modell som benyttes for å definere roller og ansvarsområder. HUKI står for hovedansvarlig, utførende, konsulteres og informeres.

Etabler samarbeid

Etabler felles målsetning

Involver relevante aktører

Definer samarbeidsmodell

Del informasjon jevnlig

Evaluer og realiser gevinster

Kommuniser og del informasjon jevnlig

Regelmessig og effektiv kommunikasjon mellom alle involverte parter er avgjørende for å oppnå et helhetlig og koordinert prosjekt. Ved å dele informasjon jevnlig kan en sikre at alle aktører har tilgang til relevant og oppdatert kunnskap, noe som bidrar til bedre beslutningsprosesser og fremgang.

Anbefalinger

Lag rutiner for intern kommunikasjon: Bli enig med personene som er involvert og lag en plan for hvordan informasjon skal deles underveis. For noen fungerer det godt å bare dele nøkkelinformasjon per e-post, andre inviterer til en felles Teams-kanal. Tenk igjennom gjennom hva som skal kommuniseres, til hvem, når det skal gjøres, og i hvilken kanal.

Oppretthold regelmessig kommunikasjon med viktige interessenter: Som prosjektleder er det viktig å være synlig for deltakere, samarbeidspartnere og beslutningstakere. Besøk kommuner hvis du jobber med spesialisthelsetjenesten, og omvendt.

Jobb aktivt med ekstern kommunikasjon: Utnytt eksisterende nettverk og plattformer for å spre informasjon om prosjektet.

Skap positiv oppmerksomhet: Samhandling skaper verdier for pasienter, ansatte, organisasjonen og samfunnet. Bruk lokale medier og sosiale medier som Facebook og Instagram for å informere og feire suksesser fra samarbeidet.

Informér om prosjektets fremgang og verdiskapning: I overgangen fra tjenesteutvikling til utprøving går prosjekter ofte over i en fase med færre møter. Dette krever jevnlig informasjon til lederne og tett samarbeid med de ansatte i avdelingene for å justere tjenesten.

“*Jobb aktivt med nettverksarbeid. Vær på arenaene når det ikke er møter og bli kjent med hverandre.*”

Eksempler og verktøy

- [Kommunikasjonsplan](#) for å vise hva som skal kommuniseres til hvem, og når og hvordan dette skal gjøres.
- Verktøy for kommunikasjon: Teams, Slack, e-post, nyhetsbrev, møter (fysiske og digitale), nettside, sosiale medier (Facebook, Instagram), medieoppslag.

Etabler samarbeid

Etabler felles målsetning

Involver relevante aktører

Definer samarbeidsmodell

Del informasjon jevnlig

Evaluer og realiser gevinster

Evaluer og realiser gevinster

Ved å evaluere resultatene, blir det mulig å identifisere suksesser, utfordringer og områder som kan forbedres. Effektiv realisering av gevinster sikrer at de forventede fordelene ved samhandlingsprosjektet man ønsker, kan oppnås på en målrettet måte.

Anbefalinger

Definer mål og indikatorer: Sett tydelig mål og identifiser konkrete indikatorer for suksess. Indikatorene skal brukes til å måle effekt fra tiltaket.

Beregn kostnader: Beregn kostnadene både til investering og drift av tjenesten. Beregn kostnadene for både kommuner og helseforetak, og inkluder alle ressurskostnader. Start å drøfte hvordan kostnadene skal fordeles når tjenesten er i drift. Kostnadsfordeling bør senere avtalesfestes.

Beregn inntekter: Beregn inntekter for den nye tjenesten. Inntekter genereres gjennom takster i kommunen og på sykehus. Bli enige om hvordan rapportering av inntekter skal foregå.

Beregn gevinster: Beregn gevinster både for pasienter, kommuner og helseforetak. Start å drøfte hvordan gevinstene skal fordeles når tjenesten er i drift. Gevinstfordeling bør senere avtalesfestes.

Fastsett evalueringsintervaller: Planlegg når og hvor ofte evalueringene skal gjennomføres. Dette kan være månedlig, kvartalsvis eller etter viktige milepæler. Lag en gevinstrealiseringsplan som beskriver hvilke gevinster man ønsker å oppnå, hvordan de skal måles, hvor ofte, hvilke kilder og hvem som har ansvar for å utføre målingene. Planlegg for å måle effekt allerede under testing av nye løsninger.

Mål effekt: Mål kostnader, inntekter og gevinster i henhold til gevinstrealiseringsplanen. Drøft resultatene i styringsgruppen, prosjektgruppen og på andre egnede samhandlingsarenaer.

Synliggjør verdier og gevinster underveis: Vis at prosjektet har fremdrift, og vær åpen og ærlig med aktørene hvis man møter på utfordringer som gjør at prosjektet stopper opp.

Identifisere årsaker til manglende måloppnåelse: Hvis målene ikke blir nådd som forventet, identifiser årsakene. Implementer deretter tiltak og justeringer for å takle eventuelle utfordringer og for å forbedre resultatene slik at målene kan nås.

“ *Vis gevinstene prosjektet oppnår, da ønsker folk å satse på prosjektet.* ”

Tips:

Utforsk mulighetsrommet knyttet til takster for samhandling mellom kommuner og spesialisthelsetjenesten, eksempelvis STG-takster og resultatbasert finansiering.

Eksempler og verktøy

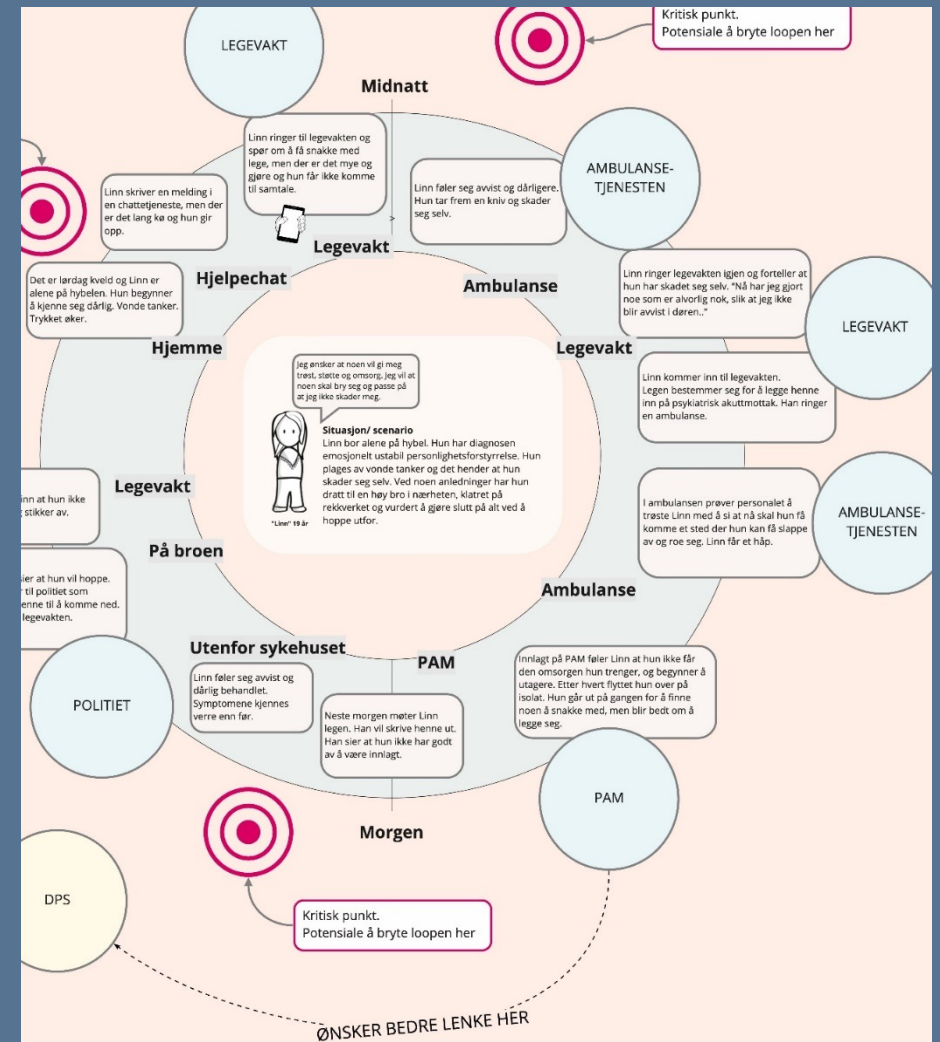
- [Gevinstrealisering](#) med aktiviteter som kan gjennomføres tidlig i prosessen for å sikre at prosjektet oppnår ønskede mål og dokumenterer oppnåelsen av disse.
- [Gevinsteksempler](#) fra samhandlingsprosjekter.
- Se [webinar](#) om gevinstrealisering i samhandlingsprosjekter.

Erfaringer fra Svingdørsprosjektet – tips og råd for samhandling

InnoMed

04.10.23

Mette Senneseth, PhD, prosjektleder
Førsteamanuensis, Høgskulen på Vestlandet
Forsker, Helse Bergen

Bakgrunn

- Storsatsningen «Samskaping i Vest» i Øyane, med Askøy og Øygarden kommuner, NAV og Øyane DPS
- En gruppe personer med svært hyppige innleggelse i PAM trengte et særskilt fokus
- «Svingdørsprosjektet» - hvordan bedre helsetjenestene til denne gruppen?
 - Et tjenesteinnovasjonsprosjekt veiledet av InnoMed

Visjon

Om 2 år har **vi** ikke svingdørspasienter fordi innbyggere får den behandlingen og støtten de trenger, der og når de trenger det, på en respektfull måte

PROSJEKTGRUPPEN

Prosjektets kjernegruppe

*Mette Senneseth
Prosjektleder/ Forsker
Kompetansesenter for
Sifer, Helse Bergen /
Førsteamanuensis
HVL*

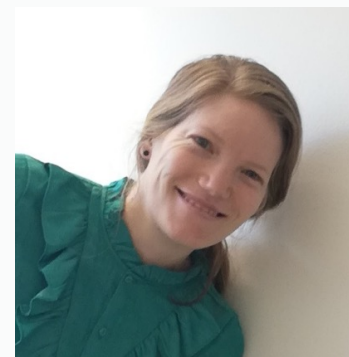
*Marta E. Fjæreide,
Representant
Nettverk for
erfaringskompetanse*

*Therese Helgesen
Einingsleiar Rus- og
Psykisk helse
Øygarden kommune*

*Ine Sture
Avdelingsleder Origo
voksne
Askøy kommune*

*Ann Kristin Meberg
Psykolog,
Poliklinikk, MBT
team, Øyane DPS*

*Urd Hege Loftesnes
Seksjonsleder
PAM 2*

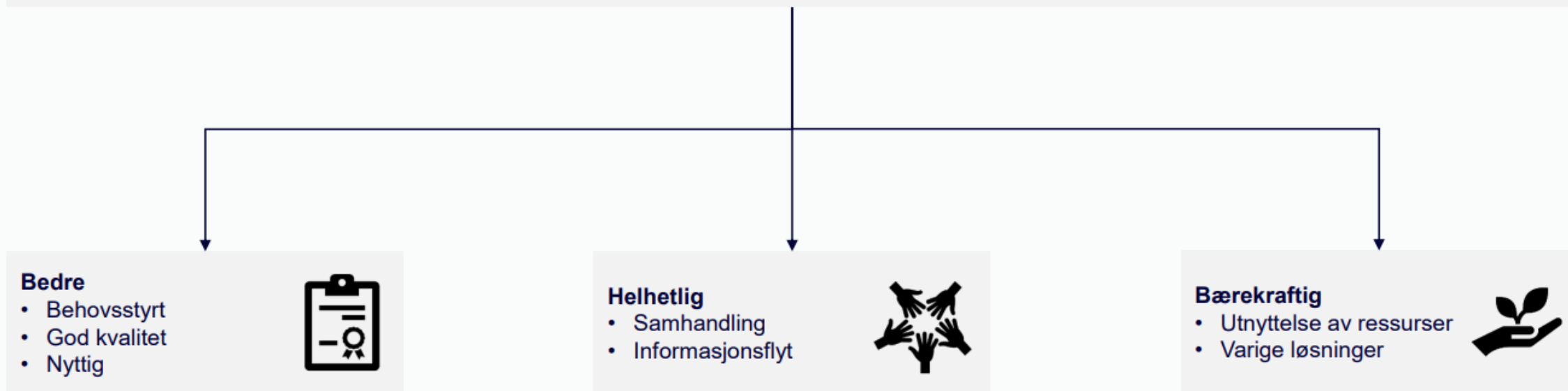
*Christin Mork
Legevaktsleder
Øygarden legevakt*

*Aina Hollevik
Fagleder
Askøy legevakt*

Pasientens behov skal stå i sentrum for utvikling av ny løsning

Hensikten med prosjektet er å utvikle et **bedre**, mer **helhetlig** og **bærekraftig** helsetilbud til pasienter med alvorlige psykiske lidelser og/eller ruslidelser som har hyppige innleggelses i psykiatrisk akuttmottak

Øyane modellen

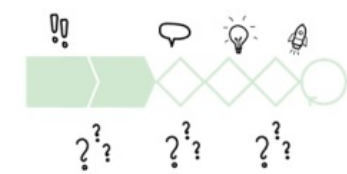
Psykologisk trygghet:
«vi vil hverandre vel»

Øyane modellen for innovasjon

PRINSIPPER
vi skal jobbe etter

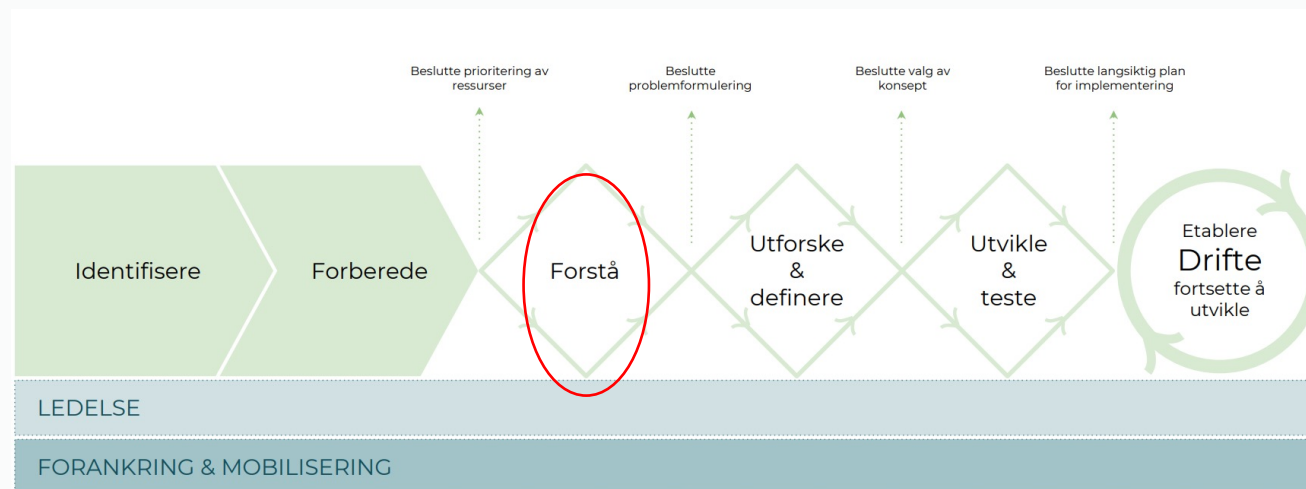
PROSESS
for hvordan vi skal jobbe

Når vi skal jobbe med innovasjon i Helsefellesskapet finnes det noen **prinsipper** vi jobber etter, og en **prosess** som viser oss hvordan vi skal jobbe

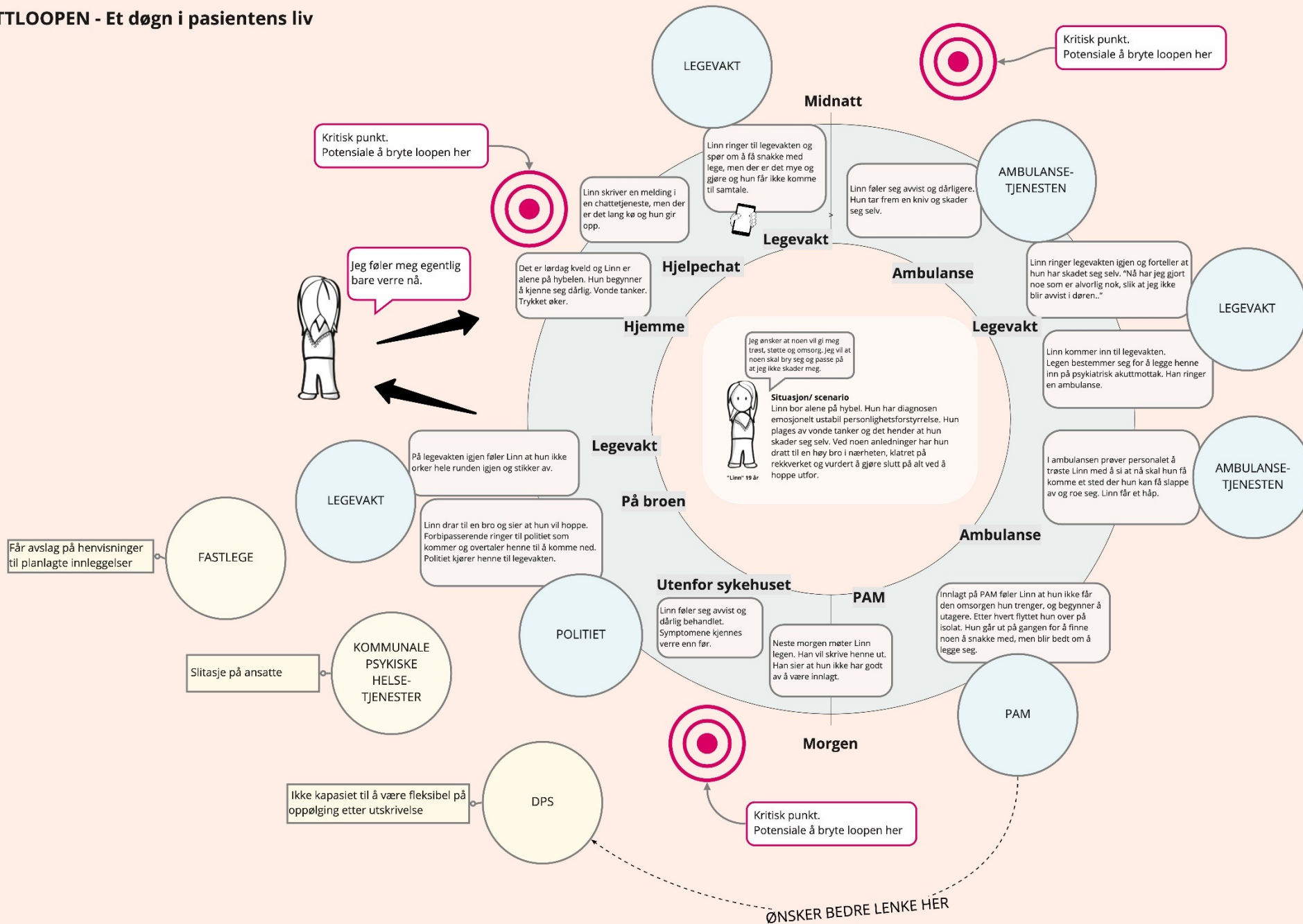
Innsikt: Hvor trykker skoen?

- Forstå problemet fra **brukernes perspektiv**
- Startet med innsikt fra pasienter og pårørende
- Forstå utfordringen fra **ansattes perspektiv**
- **Vi må «se det samme» og «forstå det samme»**

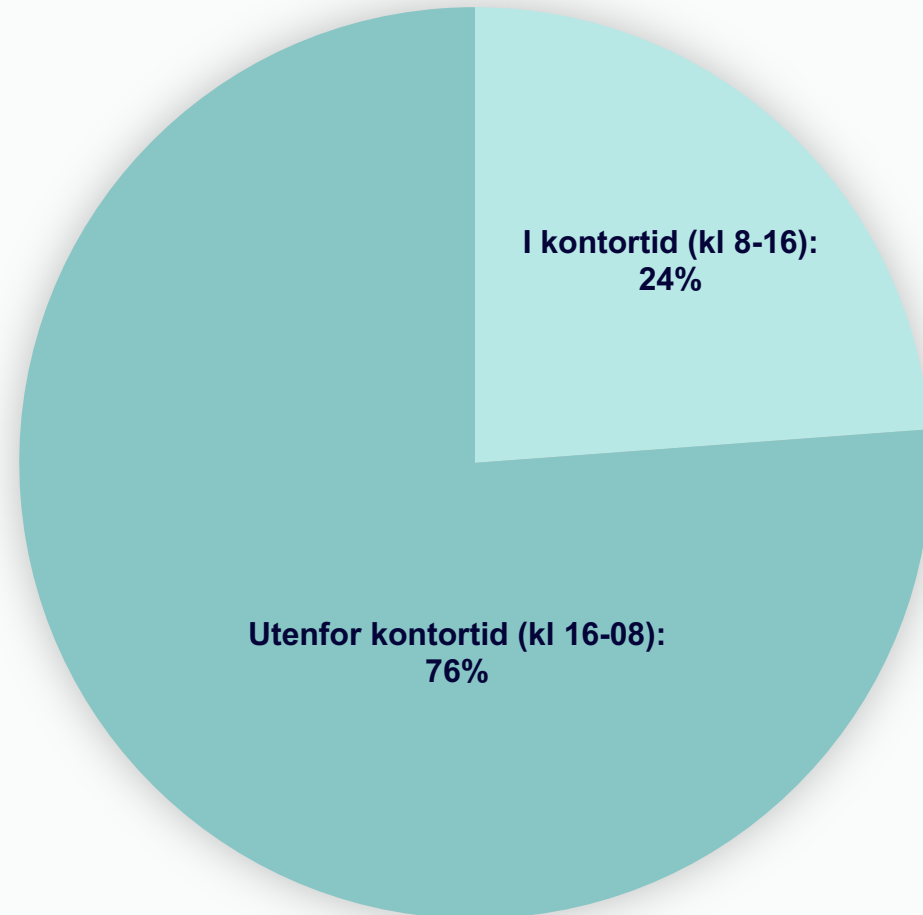
Øyanemodellen for innovasjon i Helsefelleskap

AKUTTLOOPEN - Et døgn i pasientens liv

76% av innleggelsene skjer utenfor kontortid

Tidspunkt for innleggelser i PAM

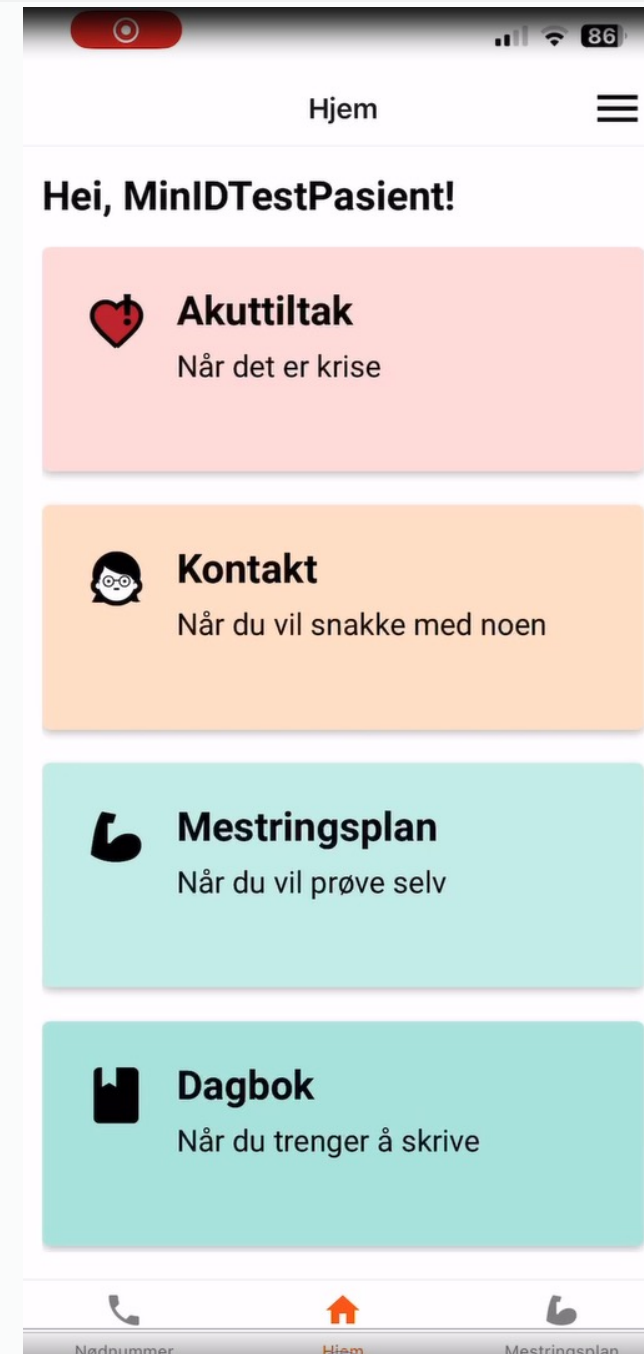
**Tall fra analyseavdelingen i Helse Bergen*

Behovet

- En tilgjengelig mestringsstøttende tjeneste gjennom døgnet,
- Bemannet med helsepersonell med tilgang til journal,
- som kan hjelpe med
 - De-eskalering, trygging og anerkjenning
 - Mestringsstrategier
 - Kople på nettverk
 - Igangssetting av eventuelle akuttiltak (“rød knapp”)
 - Å unngå avvisning og eskalering av situasjonen

App med sanntidsløsning: Muli

- Mulighet for mestringsstøtte og akuttrespons
- Akutfunksjon knyttes til døgnåpen sengepost ved Øyane DPS
- Mulighet for selvhjelps og mestringsoppgaver til daglig bruk

Samhandlingsmodell for Multi-teamet

MULI teamet

**Består av MULI-
kontakter**

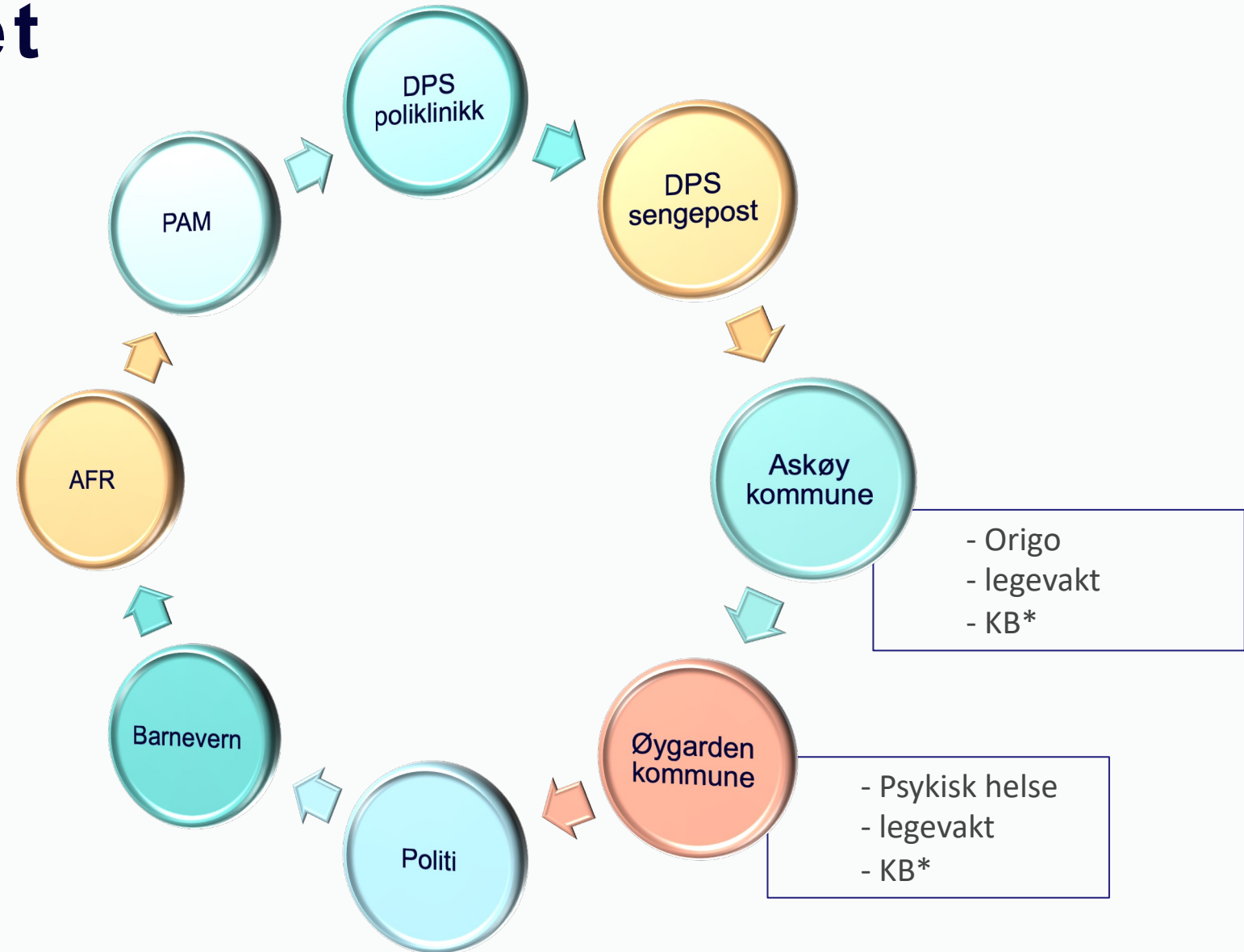
Møtes digitalt

**Mandager
kl 10.00 - 11.00**

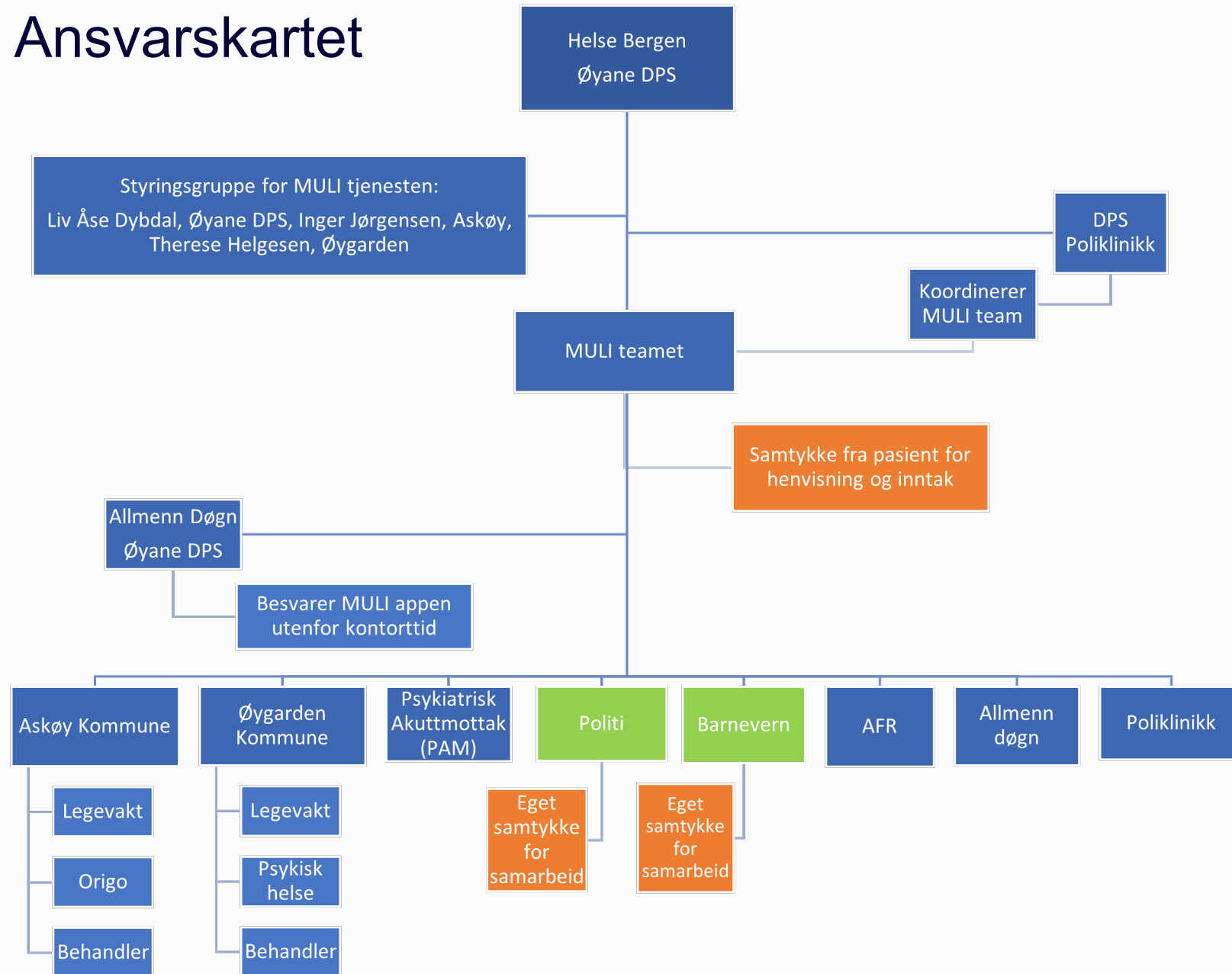
Første møte:

21.august 2023

*Kontinuitetsbærende behandler

Det Store Ansvarskartet

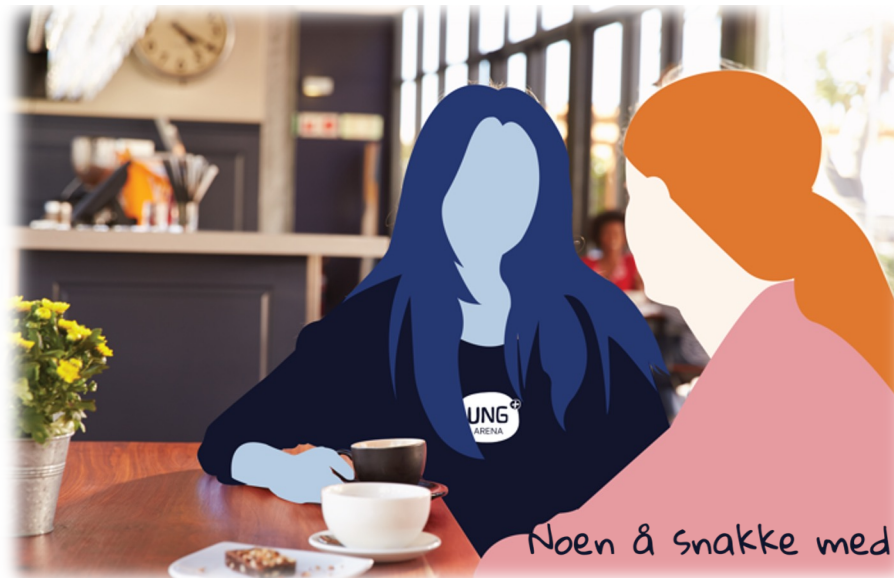
Suksesskriterier oppsummert

- Involvering av **InnoMed** som prosessveiledere (gull verdt – nøytral part)
- **Synliggjøre brukerens lidelse og mangel på bedring** – forstå situasjonen gjennom pasientens briller – alle vil gjøre dette bedre
- **Alle må eie problemforståelsen og løsningen** – dette er **vår** felles pasient
- **Et tydelig visuelt bilde på utfordringen: Akuttloopen**
- **Bærekraft** – alle vil endre dyre tjenester som ikke hjelper (money talks..)
- **Konkret møteavtale for samarbeid hver uke – digitalt er bra!**
- **Solid forankring** i Helse Bergen, kommuner og politi

Vestfold

Erfaringer knyttet til samhandling InnoMed-nettverket 3.oktober 2023

Disposisjon

Vestfold

- Eierskap, oppdrag og løsning
- Organisering
- Formell forankring
- Uformell forankring
- Læringspunkter oppsummert
- Spørsmål /innspill

Helsefellesskapet i Vestfold

**TØNSBERG
KOMMUNE**
– *der barn ler*

SYKEHUSET I VESTFOLD

Larvik
kommune

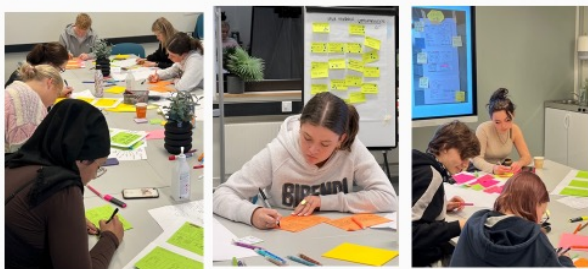
Helsedirektoratet

**DIGI
UNO**

InnoMed

Ungdommene sterkt medvirkende både i utformingen og i gjennomføringen

Oppdrag og løsningsforslag

Du finner mer info om prosjektet her:

[UNG ARENA + Vestfold - Kompetansebroen](#)

Oppdraget

- Utvikle og pilotere en modell som **integrerer** kommunale tjenester, spesialisthelsetjenester og evt. andre velferdstjenester og frivillige i et felles lavterskeltilbud for unge / unge voksne (13-25 år) med psykiske problemer og/eller rus.
- Tjenesten skal utformes i **fellesskap** med de unge; de skal ha en sentral plass både i utformingen av tjenestene og i gjennomføringen av tjenestene.

Modellens grunnkomponenter

Løsningen

Drop In – UA+ lokaler

Mobil, video, chat, e-post ...

Henvendelser fra fagpersoner/pårørende

Oppsøkende virksomhet

Tre fokusområder:

2

KARTLEGGING

OPPFØLGING

BEHANDLING

1

HELSE- OG SOSIAL- FAGLIG HJELP

0

ÅPNE AKTIVITETER

FOLKEHELSE

FOREBYGGENDE

Eksempler på aktører:

HELSEFAGLIGE SPESIALISTER

Pluss Team
Psykolog
Psykater
Terapeuter
Spesialsykepleier
Rusmiddelkonsulent

TVERRFAGLIGE OG TVERSEKTORIELLE TJENESTER

Oppsøkende team TIPS
Helsestasjon for unge
Sosionom
Forebyggende barnevern
Psykolog
Psykiatrisk sykepleier
Rusmiddelkonsulent

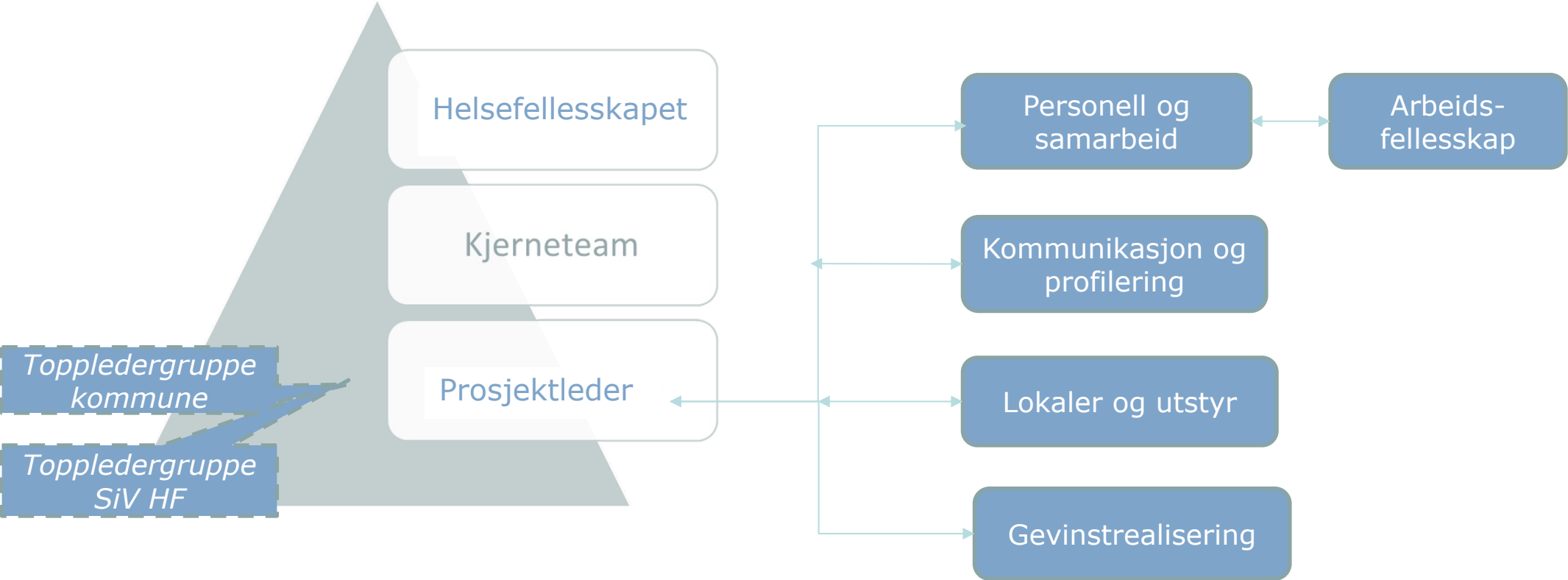
ANSATTE & FRIVILLIGE

Erfaringskonsulenter
Frivillighetskoordinator
Ungdomslikoordinator
Utakontakt og LOS
Forebyggende barneverntjenester
Minoritetsrådgiver
NAV Ung (Driftusøst)
Oppfølgings tjenesten (Fylkeskommunal)
Mental Helse (HeadSpace)
Frivillighetssektoren

Det vi skal skape, er det vi allerede kan og gjør – på en ny måte.

Fase 4. «Trekkspillorganisering»

Forberedelser til oppstart pilot, aug. 2023

Utfordringer

- Samhandlingsprosjekter er komplisert organisatorisk. Som PL må man jobbe langs flere akser, og vekte forholdet mellom prosjekt og virksomheten.
- Tar tid å bli kjent med systemet /aktørene. Hvem bør delta? Og hvilken rolle skal de ha? Hvordan utløse riktig kompetanse til rett tid?
- Samtidighetskonflikter. Fagfolk og ledere har fulle kalendere og slites mellom drift og prosjekt. Vær ute i god tid. Lag en god plan for i hvert fall et halvt år. Sett opp en møteplan i henhold til planen og lag foreløpige innkallinger. Juster planen og agenda underveis, men hold på møtetidene.
- Hvordan involvere tillitsvalgte og verneombud. Det er ulik praksis i hhv. sykehus og kommune, men også internt mellom enheter i virksomhetene. Må finne et nivå som best mulig ivaretar lovverket og som også skaper positivt engasjement.

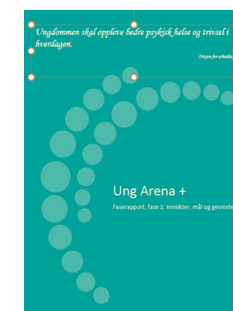
Aktuelle styringsdokumenter

Faserapport fase 3
Løsningsbeskrivelse
Inkl. plan for fase 4

Faseplan for fase 3
Tjenesteutvikling

Rapport fase 2
Innsikter, mål og gevinster

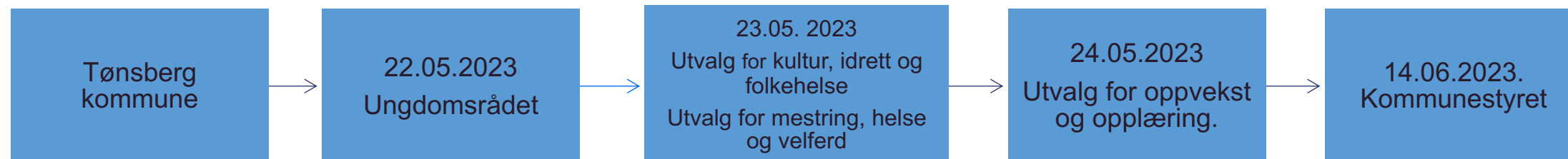
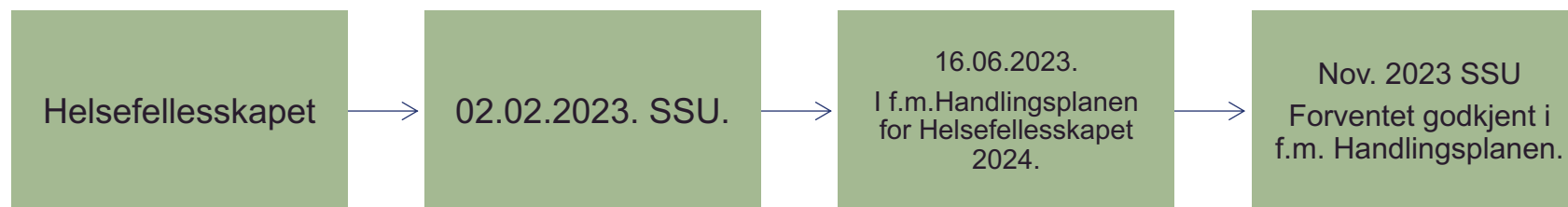

Mandat
Godkjent 23.09.2021

Beslutningsprosess. Formell forankring av løsningen

Januar 2023
Løsnings-beskrivelse /
faserapport levert fra
prosjektet

Hvordan jobber vi?

SAMSKAPING, samarbeid og interessentmedvirkning

Samarbeid med ungdommen

- Ungdomspanel (19 unge 15 – 23 år)
- Lukket gruppe på Messenger
- Fire ungdomsmedarbeidere i prosjektgruppa
- Ungdomsredaksjon for info
- Ungdomsråd

Samskappingsverksteder

Testgrupper.

UA Norge-Nettverk

InnoMed-nettverk

Frivillighetssektoren

Trekspillorganisering

Kommunikasjonsarbeid

Innlegg på konferanser; nasjonalt og internasjonalt

Samskappingskonferanse 7.mars 2022

> 70 deltakere fra ulike sektorer

Ungdomspanelet i arbeid

Vårt fundament. Åtte prinsipper

1. Brukermedvirkning
2. Lavterskel. Rask, lett og gratis tilgang
3. Anonymitet
4. Samarbeid med frivillige
5. Samlokalisering – integrerte tjenester
6. Ung til ung/erfaringskonsulenter
7. Ungdomsvennlige tjenester
8. Helsefremmende og forebyggende tilnærminger
Tidlig intervensjon

ory
gen

WORLD
ECONOMIC
FORUM

COMMITTED TO
IMPROVING THE STATE
OF THE WORLD

**A Global Framework for
Youth Mental Health:
Investing in Future Mental
Capital for Individuals,
Communities and Economies**

May 2020

[A Global Framework for Youth Mental Health | World Economic Forum \(weforum.org\)](https://www.weforum.org/publications/a-global-framework-for-youth-mental-health)

Kjøreregler (samhandlingsprinsipper)

Utgangspunkt i ungdommens ønsker og behov

27

Helhetlige og integrerte tjenester

39

Ungdommene er aktivt medvirkende

26

Samspill og kunnskapsoverføring på tvers av aktørene

37

Forebyggende og helsefremmende perspektiv

Hva innebærer det egentlig?

Samspill og kunnskapsoverføring på tvers av aktørene

Vi deler kunnskap og lærer av hverandre for å skape verdier for den enkelte og for samfunnet.

Dette gjør vi gjennom:

- Å etablere felles læringsarenaer og systemer for å dele kunnskap og informasjon (Fysiske og digitale)
- Å tenke ubundet av tidligere oppgaver og rammer.
- Likeverdig partnerskap

Konkretisering

For å få det til trenger vi: Ev. Det betyr at:

- Vi har fleksible lokaler som både ivaretar behov for anonymitet og ro, men også legger til rette for kurs og møteaktivitet.
- Vi forplikter oss til å sette av tid og ressurser til felles møter og kompetanseutvikling.
- Skapende prosesser er kompetansebyggende.
 - Vi deltar sammen i arbeid og utvikling.
 - Vi utvikler og prøver ut standarder, programmer, arbeidsprosesser m.v. sammen.
- Vi er trygge i egen rolle og mandat.
- Vi har god forståelse også av andres roller /funksjoner
- Vi dokumenterer det vi lærer og gjør det lett tilgjengelig for alle.

Helhetlige og integrerte tjenester

Ung Arena + er ikke bare et «sted» - men et tankesett og en tjeneste som strekker seg utover «husets fire vegger».

Vi tar skoa på!

Dette gjør vi gjennom:

- Å ha gode og lett tilgjengelige oversikter over tjenester og aktivitetstilbud i kommunen
- Å styrke samhandlingskompetansen hos alle ansatte – kontaktpersonen spesielt.
- At alle på Ung Arena + inntar et ansvar

Konkretisering

For å få det til trenger vi: Ev. Det betyr at:

- Informasjon og dialog med ungdom skjer på kanaler som ungdom bruker
- En felles portal for nettbaserte tjenester
 - Nettbaserte oversikt over tjenester til barn og unge
 - Bruk av «Friskus» og/eller «Frida» (aktivitets.kalendre som brukes i folkehelsearbeidet og frivillighetssektoren)
 - Koble oss til nasjonale løsninger (DigiUng+)
- Ungdom som trenger det skal ha en fast kontaktperson (koodinator)
- Felles dokumenter, f.eks. individuell plan (IP), mindmap / lavterskel aktivitetsoversikt.
- Vi deler informasjon innenfor rammen av taushetsplikt. (samtykke) og GDPR
- Samarbeid satt i system – forutsigbart, men fleksibelt.

Informasjonsarbeid, eksempler

Laget en promofilm. Produsenter; Prosjektets ungdomsredaksjon / Ung i Tbg (ca. 5 min.)

Filmopptak og intervjuer fra samskapingsverkstedet

Pressemelding i forkant av samskapingsverkstedet:

- Radioinnslaget på "Morran i Vestfold«, NRK : <https://radio.nrk.no/serie/distriktsprogram-vestfold/sesong/202203/DKVE01005222#t=1h12m7s>

Nyhets sak på internett og intranettsidene til hhv. SIV, Tønsberg og Larvik kommuner.

Forsideoppslag og en hel side i Tønsberg Blad

Artikkel i Østlandsposten

Løpende oppdatering av prosjektinfo på Kompetansebroen

<https://www.kompetansebroen.no/samhandling/ung-arena-vestfold?o=vestfold>

Diverse konferanser, herunder

- Velferdsteknologikonferansen på Fornebu. 2022
- Forum for psykisk helse og rus. Statsforvalter i VTFK. 2022
- EAOF 2023 – i Leuven, Belgia. Revolution in mind! Three different models in Norway (headspace, Ung Arena og Ung Arena+)

Andrea (15) ble tidligere mobbet

Vil hjelpe andre

Andrea Lorena Pica-zo-Olafsen (15) har opplevd mobbing tidligere. Nå bruker hun sine erfaringer til å hjelpe andre.

INGRÍD ELISE SØNSTEBØ-SUNDT

- Jeg er interessert i å hjelpe andre ungdommer, rett og slett, forteller 15 år gamle Andrea. Hun er en av flere ungdommer som er ansatt i et prosjekt for å samle lavterskeltilbud for unge som sliter psykisk. Andrea har opplevd vanskelige ting, og kjenner mange venner som også har hatt det tøft.

- Jeg opplevde at mange av vennene mine slit psykisk. Det er åpenbart at noe mer trengs. Da jeg fikk tilbudet om å jobbe med dette prosjektet, ble jeg veldig gira og ja, forteller Andrea.

En prosess

Kari Marthinsen er prosjektleder for prosjektet. Hun ser at mange av dagens ungdom sliter, og vil gjerne gjøre noe for å hjelpe.

- Målet er å utvikle noe som kan hjelpe alle ungdom, men vi har fokus på psykiske plager og rus, sier Kari Marthinsen.

Hun forteller videre at unge ikke alltid vet hvor de skal henvise seg for å få hjelp. Mange går ofte til fastlege, som ikke alltid sender ungdommen i riktig retning, og ungdommen vil risikere å vente lenge i ka. Målet for prosjektet er å samle flere ulike tjenester på ett sted.

- Tingen er dette: i dag er det utrolig mange forskjellige sektorer og tilbud, som for så vidt er bra. Problemet er at disse sektorene ikke alltid kommuniserer så bra seg imellom, og da skjer det iblant noen feilhenvedelser, forteller Marthinsen.

Hun legger til at det ikke er alle som trenger hjelp, som får det. Eller at de ikke får det tidlig nok. Dette er problemstillinger hun vil at det nye prosjektet skal kunne løse.

Trenger noe nytt

Marthinsen mener at ungdommen trenger noe annet, noe som er lett å oppsøke der man kan få hjelp til store og små problemer.

- Vi forsøker å lage en ny type tjeneste som integrerer kommunale- og sykehustjenester. Et tilbud som rommer langt flere grupper, der man slipper henvisninger og lignende, forteller prosjektlederen om.

Psykiske lidelser og rusproblemer blant unge har blitt et økende problem i Vestfold, derfor er det viktig å iverksette noe som kan hjelpe.

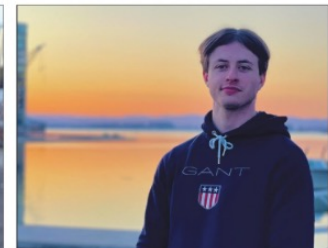
- Ung Arena+ Vestfold er prosjektet. Sykehuset og helsefel-

HJELPE ANDRE: Andrea Lorena Pica-zo-Olafsen (15) er interessert i å hjelpe andre ungdom. ALLE FOTO: INGRÍD ELISE SØNSTEBØ-SUNDT

SPENT: Kari Marthinsen er prosjektleder og jobber tett med utviklingen av lavterskeltilbudet for ungdom.

GØY: Erlend Bae jobber mye med prosjektet. Han driver bla. mye med filming og dokumentering.

Bare dagens ungdom vet hvordan det er å være ungdom

KARI MARTHINSEN prosjektleder

lesskapet i alle kommunene i gamle Vestfold står bak prosjektet. Selve prosjektet vil gjennomføres i Tønsberg- og Larvik kommune. Vi samarbeider også med flere som Nav og VTFK, forteller prosjektlederen.

Prosjektet er ikke ferdigstilt ennå, men de jobber på spreng for å ferdigstille det så raskt som mulig.

Mye som skal gjøres

Marthinsen jobber på et stort prosjekt.

- Det er mye som skal gjøres for at vi skal kunne ferdigstille prosjektet. Vi må sette oss inn i hva ungdommen behøver, og problemene i lokalsamfunnet, blant annet, forteller hun. For å finne ut av hva ungdommen trenger, helt spesielt, har prosjektet med seg noen

ungdommer som kan fortelle selv. Ungdommene er også med i å utvikle tjenesten.

- Bare dagens ungdom vet hvordan det er å være ungdom, forteller Marthinsen.

Inspirerende

Andrea syns at mange av de andre ungdommene som er med på prosjektet, er veldig flinke.

- Jeg er bare én av mange ungdom og unge voksne som jobber på dette prosjektet. Alle er hyggelige og inspirerer hverandre, sier Andrea. En av hennes kolleguer er Er-

lend Bae (19).

Erlend er ansatt i Ung i Tønsberg, og fikk jobben med prosjektet via Ung i Tønsberg.

- Jeg jobber mye med video og redigering. Jeg filmer møtene og workshopene, lager promofilmer og filmer som skal til fagfolk bla, forteller hobbyfotografen.

Han forteller om hvor meningsfull denne jobben er.

- Jeg syns det er spennende og gøy å kunne bidra med å skape noe større og lettere som mange ungdom vil kunne ta i bruk, forteller han.

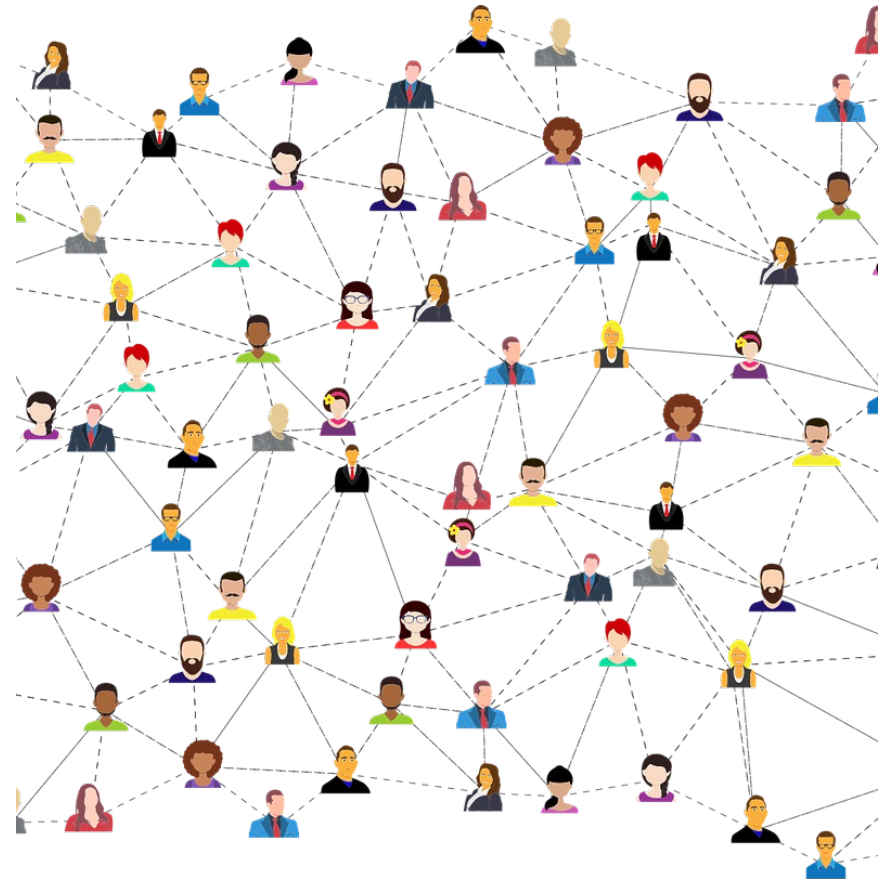
Læringspunkter

- Å bygge en tjeneste rundt felles verdier og normer skaper samhold og mening. Setter retning for tjenesten.
- At ungdommene må/bør være sterkt medvirkende både i utformingen og i gjennomføringen. Både gøy og nyttig.
- Sterk involvering har også høy risiko; skaper forventninger om realisering. Høye kostnader – både menneskelig og ressursmessig.
- Evne og vilje til å investere. Velferd som investering – ikke som kostnad. Må sjekkes godt ut FØR man involverer mange aktører.
- Samarbeidsavtalene er viktige, men må være gjensidig forpliktende.
- Helsefellesskapet / SSU er lite egnet som prosjektstyre.
- Samhandlingsprosjekter må ha styringslinjer i de virksomhetene som er direkte involvert og som skal realisere prosjektet.
- Demokratiske beslutningsprosesser tar tid. Vær tålmodig og bruk tiden til forberedelses og informasjonsarbeid.

Kommunikasjon, kommunikasjon, kommunikasjon!

- Nettverksarbeid basert på systematisk interessentanalyse.
- Innrett kommunikasjonen målrettet
- Prioriter (ellers blir du nedlesset i arbeid og mister oversikten)

Vi er der ungdom er
og møter dem slik de
ønsker å bli møtt

Takk for oppmerksomheten!